

Postavení sociálního podniku v České republice

Vojtěch Beck

Abstrakt: Cílem příspěvku je prezentovat fenomén sociálního podniku, jako nástroje nově se rozšiřujícího inovativního ekonomického sektoru s názvem sociální ekonomika. Sektor sociální ekonomiky tvoří jeden z pilířů sociální a ekonomické soudržnosti, která je jedním ze stanovených cílů hospodářské a sociální politiky Evropské unie. Příspěvek uvádí širší koncept sociálního podniku, včetně základních východisek a principů, na kterých je sociální podnikání založeno. Sociální podnikání řeší svými samostatnými podnikatelskými aktivitami a účastí na trhu otázky zaměstnanosti, sociální soudržnosti a místního rozvoje. Na místní úrovni tak podporuje solidární chování, sociální začleňování a růst sociálního kapitálu, při maximálním respektování trvale udržitelného rozvoje. Příspěvek obsahuje rámcové vymezení infrastruktury sociální ekonomiky a sociálního podnikání v České republice, je uvedeno postavení sociálního podnikání ve vzdělávací soustavě České republiky, je specifikována oblast a problematika financování sociálních podniků v České republice.

Klíčová slova: Sociální podnik · Sociální ekonomika · Sociální soudržnost · Veřejný sektor

JEL Classification: H · J · O

1 Úvod

Sociální ekonomika vymezuje pojem sociálního podnikání jako souhrn ekonomických aktivit se znaky podnikání, které směřují k naplňování obecně prospěšných cílů. Sociální ekonomika je však širším pojmem, do kterého patří kromě sociálních podniků také podpůrné a finanční instituce a nestátní neziskové organizace, které vykonávají určité ekonomické aktivity, a nejsou přitom sociálním podnikem. Tento přístup navazuje a zejména rozšiřuje pojem sociální odpovědnost podnikatelů a firem. **Společenská odpovědnost firem** (Corporate Social Responsibility) představuje dobrovolný závazek firmy integrovat do svého každodenního rozhodování potřeby svých zákazníků, dodavatelů, odběratelů, zaměstnanců, občanů žijících v místě aktivit firmy stejně jako neziskových organizací a zástupců veřejné správy. Zkrátka všech, kterých se činnost firmy nějakým způsobem dotýká, ať už přímo či nepřímo. Společenská odpovědnost firem zahrnuje sociální, ekonomické a environmentální aspekty, označované také jako 3P – People, Profit, Planet. Sociální podnikatelé jsou charakterističtí tím, že podnikají a směřují svou činnost a chování k naplňování obecně prospěšných cílů, preferují veřejný prospěch před svým osobním, maximalizují svůj dobrý pocit.

Přínos sociálních podniků pro národní hospodářství spočívá zejména v kombinaci tzv. trojího přínosu – ekonomického, sociálního a environmentálního. Sociální podniky se stávají silným a účinným nástrojem orgánů státní správy i samosprávy v boji proti sociálnímu vyloučení, napomáhají řešení rostoucí nezaměstnanosti a to zejména nezaměstnanosti specifických skupin obyvatelstva, které se obtížně uplatňují na trhu práce z důvodů nejružnějších zdravotních a sociálních bariér. Česká republika stále patří k zemím, které objevují potencionální přínos sociálních podniků a v nichž se zatím postupně rozvíjí sektor sociální ekonomiky. Zkušenosti ze zahraničí, zejména zemí s rozvinutým sektorem sociální ekonomiky (Itálie, Švédsko, Finsko, Velká Británie atd.), jednoznačně identifikují pozitivní dopady sociálního podnikání pro národní hospodářství i celou společnost.

2 Materiál a metodika

Příspěvek čerpá informace z veřejně dostupných zdrojů, odborných publikací, které jsou zaměřeny na fenomén sociálního podnikání. Teoretické poznatky jsou doplněny údaji, které vychází z praktické implementace vybraného projektu, který v České republice je realizován prostřednictvím finanční podpory z EU a to formou Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Jedná se o projekt Regionální centrum na podporu sociálního podnikání, jehož realizátorem je Personální a poradenské sociální družstvo se sídlem v Brně. V příspěvku jsou použity metody komparace a sekundární analýzy statistických údajů. Při zpracování příspěvku byla použita metoda deskripce – popisu a klasifikace jevů a procesů, metoda indukce – je založena na zkoumání určitého jevu či události a metoda dedukce, při níž je z obecných závěrů dosaženo nové tvrzení.

3 Výsledky

Sociální podniky představují vesměs soukromoprávní instituce, které se nachází na hranici ziskového a neziskového sektoru. Základním principem, na kterém jsou založeny, je dosažení ziskovosti (kladného hospodářského výsledku), který je dále používán ve prospěch a rozvoj daného sociálního podniku, ve prospěch jeho zaměstnanců, popř. celé komunity. Mezi zakladateli sociálních podniků nalezneme fyzické osoby, právnické osoby, nestátní neziskové organizace, ale rovněž obce, mikroregiony či svazky obcí. Jedná se tudíž o velmi rozmanitou skupinu zakladatelů, které spojují společná východiska a společný cíl vytvořit smysluplný subjekt s primárním sociálním cílem, který respektuje princip ziskovosti a ekonomické soběstačnosti, přičemž samotný sociální cíl je nadřazen maximalizaci zisku. Samotná existence sociálních podniků má rovněž přímý vliv na veřejné finance a to prostřednictvím motivace a podpory vlastní ekonomické soběstačnosti a sociální integrace dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob obtížně umístitelných na trhu práce, čímž jsou v důsledku ušetřeny výdaje na sociální dávky.

3.1 Infrastruktura sociálního podnikání

Máme-li hovořit o infrastruktuře sociálního podnikání v České republice, nemůžeme začít nikde jinde, než u subjektu, který byl nově vytvořen za účelem sdružování těch všech, kteří prosazují koncept sociální ekonomiky a sociálního podnikání v podmínkách ČR, zejména vytvořením a rozvíjením modelu infrastruktury pro jeho rozvoj, zahrnující oblasti osvěty, vzdělávání, podpory, financování a výměny zkušeností na národní i mezinárodní úrovni a jeho prosazování do koncepcí, strategií a politik - **TESSEA – Tematická síť pro sociální ekonomiku**, která vznikla jako výstup stejnojmenného projektu financovaného z OP LZZ v letech 2009 – 2011 a realizovaného Novou ekonomikou, o.p.s.

TESSEA představuje v současné době nejdůležitější platformu pro rozvoj sociální ekonomiky v České republice. TESSEA sdružuje více než 230 členů z řad právnických i fyzických osob. Členská základna TESSEA je opravdu široká a čítá jak sociální podnikatele, tak zájemce, kteří start své podnikatelské kariéry teprve plánují, studenty, odborníky z akademické obce, ale také ty, kterým se téma líbí, mají chuť jej podpořit, dozvědět se o něm více. V čele tematické sítě, jakožto její nejvyšší orgán, pak stojí pětičlenný expertní výbor. Projekt navázal na činnost a výstupy Národní tematické sítě C Posilování sociální ekonomiky, která byla ustavena v rámci Programu Iniciativy Společenství EQUAL.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR je jedno ze tří ministerstev, kterých se agenda sociálního podnikání týká. V současné době je jediným ministerstvem, které se této problematice věnuje (aktivně angažuje v podpoře rozvoje sociální ekonomiky, vzniku sociálních podniků). Tak jako v celé státní správě, ani uvnitř MPSV není stanoveno, kdo je za sociální ekonomiku celkově zodpovědný. MPSV vyhlásilo v roce 2009 dvě výzvy zaměřené na podporu sociální ekonomiky. Jedná se o jediné výzvy v ČR, které jsou zaměřené výhradně na sociální podnikání a přes určité nedostatky, které jim bývají ze strany odborné či laické veřejnosti vyčítány, je jejich existence bezesporu pro sociální podnikání v ČR velkým přínosem.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a jeho dotační programy se nezaměřují přímo na podporu subjektů sociální ekonomiky, sociální podniky ale mohou žádat v rámci stávajících výzev ministerstva určených pro malé a střední podniky. Výzvy se zaměřují na podniky ve všech stádiích jejich životního cyklu, tzn. jak na začínající, tak na již fungující. Výzvy v rámci *Operačního programu Podnikání a Inovace* (OPPI), jehož administrátorem je CzechInvest, jsou z velké části zaměřeny na podporu investic, z menší části pak na financování poradenství a vzdělávání. Nemalou překážkou v rámci tohoto operačního programu se může jevit, zejména pro začínající sociální podniky, podmínka úhrady minimálně 40 % (výše se může měnit dle velikosti podniku a regionu) způsobilých výdajů projektu z vlastních prostředků.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR je řídicím orgánem *Integrovaného operačního programu*, v rámci kterého je poskytována investiční podpora pro rozvoj sociálních podniků.

Územní samosprávné celky – kraje a obce představují v oblasti implementace sociální ekonomiky velmi silného partnera, neboť místní a regionální rozměr je jedním z klíčových charakteristických znaků sociálního podnikání. Sociální podniky by se po vzoru zahraničních zkušeností měly orientovat na využívání místních zdrojů, uspokojování zejména místní poptávky a měly by se snažit o spolupráci s představiteli místních samospráv a měly by jim nabídnout řešení jejich problémů prostřednictvím nabídky vlastních výrobků a služeb např. ve formě náhradního plnění.

Neziskový sektor v ČR vnímá oblast sociálního podnikání jako velmi atraktivní. Mnoho organizací v něm totiž vidí potenciální zdroj volných finančních prostředků do svých rozpočtů na financování svého poslání. Většina NNO umí dobře psát projektové žádosti, a řada z nich také zlepšila svůj finanční management a s ohledem na množství kontrol a auditů, které jsou spojeny s čerpáním projektů z EU nebo poskytování sociálních služeb, se zlepšila úroveň jejich

fungování. Mnoho NNO v ČR vyvíjí činnost již od 90. let, mají tedy za sebou dlouhou historii a mnoho zkušeností. V neposlední řadě je nutno zmínit, že řada českých NNO si život bez projektů z EU neumí ani představit a s ohledem na fakt, že tento zdroj časem skončí, se snaží poohlédnout a zabezpečit si zdroj nový, alternativní.

Podnikatelský sektor v ČR - mnohé stávající sociální podniky jsou tvořeny transformací klasických podniků. Někteří sociální podnikatelé se k této myšlence otevřeně nehlásí, dělají jen, co cítí jako potřebné, jejich prioritou není osobní prospěch, ale jejich dobrý pocit. Na druhé straně existují v podnikatelském sektoru firmy, které se hlásí ke značce sociální podnik, ale jejich priority jsou čistě ziskové a mají pouze vypracovanou CSR strategii, v rámci které se chovají společensky odpovědně.

Znevýhodněné skupiny obyvatel - pro tuto skupinu je sociální podnikání jednoznačně přínosem. Získání práce prostřednictvím sociálního podniku pro ně znamená nejen příjem ve formě mzdy, ale také jejich integraci do „normálního“ života většinové společnosti. To často vede ke zlepšení jejich zdravotního stavu (psychického i fyzického), k růstu sebedůvěry, aktivizaci jejich potenciálu, k dalšímu rozvoji, větší samostatnosti atd. Na tyto skupiny lze však také nahlížet jako na potenciální „samozaměstnavatele“, tzn., že pokud jim bude poskytnuta náležitá podpora (vzdělání, mentoring, poradenství při přípravě i realizaci podnikatelského plánu), mohou zahájit drobné podnikatelské aktivity a zaměstnat nejprve samy sebe a později třeba i někoho ze svého okolí. Tento trend je patrný i v zahraničí a obecně je podporován.

Široká veřejnost - Současný trend spotřebitelů (i když jsou zatím v menšině, většina spotřebitelů stále jako nejdůležitější kritérium při nákupu zboží či služby považuje cenu) deklaruje vcelku jasnou oblibu spotřebovat zodpovědně, kvalitně. Je zapotřebí tento trend povzbudit, aby se lidé zajímali, odkud zboží pochází, v jakých podmínkách bylo vyrobeno, kolik kilometrů za nimi muselo cestovat, kolika zprostředkovateli prošlo. Je potřeba spotřebitelům vysvětlit, že nákupem výrobku/služby od sociálního podniku získají kvalitní výrobek s nízkou ekologickou stopou a zároveň podpoří „dobrou věc“. Spotřebitelé by měli být podpořeni ke zvědavosti.

K subjektům sociální ekonomiky a sociálního podnikání samozřejmě patří rovněž **vysoké školy a vzdělávací instituce** a v neposlední řadě **finanční instituce** (banky, fondy, pojišťovny, fundraiseři atd.), které jsou cíleny na podporu vzniku a rozvoje sociálních podniků. Těmto subjektům se věnují jiné kapitoly tohoto dokumentu.

Situaci v ČR lze stručně charakterizovat následujícím způsobem:

- české pojetí sociálního podniku je široké a velký důraz je kladen na to, aby ekonomický a sociální cíl (podnikání a sociální mise) byly v rovnováze, dobrý úmysl nestačí, sociální podnikání je stále podnikáním jako takovým a toto je vnímáno jako předpoklad úspěšného podniku,
- většina stávajících sociálních podniků v ČR se zaměřuje na zaměstnávání znevýhodněných osob (jedna se o tzv. integrační sociální podniky – WISE),
- řada z nich má statut chráněné dílny, tj. zaměstnává osoby se zdravotním postižením,
- kromě výše uvedených integračních sociálních podniků se v ČR vyskytují také sociální podniky, které poskytují obecně prospěšné služby v oblasti sociálního začleňování a místního rozvoje včetně ekologicky orientovaných činností či prodeje fair trade výrobků,
- nestátní neziskové organizace sociálně podnikají (nebo by chtěly začít) v rámci své doplňkové činnosti s cílem použít zisk pro financování své hlavní obecně prospěšné činnosti/svého poslání.

Existují značné regionální rozdíly v rozložení sociálních podniků. Nejvíce aktivní jsou kromě Prahy hlavně Ústecký, Moravskoslezský a Zlínský kraj. Naopak Jihomoravský, Jihočeský kraj nebo kraj Vysočina v aktivitě za ostatními zatím zaostávají.

Většina stávajících sociálních podniků v ČR zaměstnává osoby se zdravotním postižením, což je ovlivněno tradicí a poměrně jasně vymezenými nástroji i statutem tohoto typu znevýhodnění oproti jiným typům. Jiné sociální podniky jsou zaměřeny na další sociální skupiny např. Romy, mladé lidi, kteří opustili dětské domovy, lidi bez příštího apod.

3.2 Financování sociálních podniků

Realizace cílů a poslání sociálních podniků je přímo závislé na existující nabídce dostupných programů a podpor zaměřených na vytvoření a rozvoj sociálních firem. Životaschopnost jednotlivých sociálních podniků je dána jejich schopností a potenciálem implementovat své poslání, svou inovativní myšlenku tak, aby bylo možno získat na realizaci myšlenky nezbytné finanční prostředky. Zjednodušeně řečeno se jedná o klíčovou schopnost získat pro svou myšlenku, nadšení a poslání pilíře finanční podpory, bez které by nebylo možno stanovené cíle uskutečnit. Pro financování sociálních podniků je více než u jiných subjektů důležité uplatňovat princip průběžného vícezdrojového financování. Jedná se o úsilí zajistit sociálním podnikům co nejširší možnosti financování a odvrátit nebezpečí naprosté finanční

závislosti pouze na jednom výhradním zdroji, který obvykle poskytuje finanční pomoc v krátkodobých intervalech a nikdy není dopředu zaručeno, že sociální podnik takovou podporu skutečně obdrží. Absence poskytnutí dotace z jediného klíčového zdroje pak vede v drtivé většině případů k nutnosti omezit či úplně uzavřít dosavadní činnost sociálního podniku.

Následující výčet jednotlivých finančních nástrojů podpory sociálního podnikání by měl být však chápán jako souhrn dalších podpůrných zdrojů financování sociálních podniků, klíčovým faktorem stále zůstává schopnost realizovat životaschopný a ekonomicky i sociálně udržitelný podnikatelský záměr sociálních podniků.

- **Přímé nástroje na podporu sociálního podnikání** - Od roku 2009 existují dvě výzvy, přímo určené na podporu sociálního podnikání. Jedná se o výzvu č.30 z OP LZZ Sociální ekonomika a o výzvu č.1 (upgrade od 1.8.2011 je výzva č. 8) z IOP Investiční podpora sociální ekonomiky. Obě výzvy jsou zaměřeny na podporu vzniku nových podnikatelských subjektů, které se přihlásí k plnění principů sociální ekonomiky, nebo k podpoře stávajících subjektů s novým podnikatelským záměrem s principy a prvky sociální ekonomiky, s finanční spoluúčastí nejméně 20% nákladů projektu.
- V roce 2008 byl vyhlášen **Magistrátem hlavního města v rámci programu Praha – Adaptabilita, prioritní osy 2 – Podpora vstupu na trh práce, program řešený jednotlivými výzvami na pomoc při začleňování znevýhodněných osob.** Mezi podporovanými aktivitami lze nalézt podporu a poradenství při zakládání a zahájení činnosti subjektů sociální ekonomiky a podporu znevýhodněným osobám na trhu práce, včetně aktivit na podporu rozvoje aktivit stávajících menších a nových organizací působících v oblasti sociálního začleňování. Cílovou skupinou v této oblasti mohou být znevýhodněné osoby, pracovníci organizací sociálních služeb, zaměstnavatelé.
- **Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti** - Aktivní politiku zaměstnanosti upravuje Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Státní politika zaměstnanosti usiluje o dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, o produktivním využití zdrojů pracovních sil a také usiluje o zabezpečení práva občanů na zaměstnání. Součástí státní politiky zaměstnanosti je podpora zřizování nových pracovních míst poskytováním příspěvků zaměstnavatelům při zaměstnávání uchazečů o zaměstnání, ale i uchazečům samotným.
- **Programy Ministerstva průmyslu a obchodu, realizované přes ČMZRB** jsou programy zaměřené na podporu podnikání jako takového a lze je za splnění daných podmínek využít i pro podporu sociálního podnikání.
- **Erasmus – podpora mladých podnikatelů** - dává novým podnikatelům příležitost přiučit se u zkušeného podnikatele, který řídí malý nebo střední podnik (MSP) v některé jiné zemi EU, umožňuje výměnu zkušeností mezi začínajícími a zkušenými podnikateli, usnadňuje přístup na nové trhy a vyhledávání potenciálních obchodních partnerů, podporuje vytváření sítí složených z podnikatelů a malých a středních podniků, dává zkušeným podnikatelům možnost rozvíjet nové obchodní vztahy a nacházet nové obchodní příležitosti v jiné zemi EU. Při splnění daných podmínek je možné jeho využití pro sociální podnikatele.
- **Mikropůjčky pro malé podniky a nezaměstnané** – novým úvěrovým nástrojem podpořeným ze strany Evropské komise jsou mikroúvěry (půjčka nižší než 25 000 eur). Evropská komise iniciovala vznik evropského nástroje mikrofinancování pro oblast zaměstnanosti a sociálního začleňování nazvaný Progress. Prostředky z tohoto nástroje jsou zaměřeny zvláště na nezaměstnané. Jsou určeny osobám, které ztratily zaměstnání nebo jsou ohrožené ztrátou zaměstnání nebo osoby, pro něž je obtížné vstoupit nebo se vrátit na trh práce a osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo znevýhodněné osoby, které jsou v nevýhodné pozici z hlediska vstupu na tradiční úvěrový trh a chtějí založit nebo dále rozvíjet vlastní mikropodnik, včetně samostatné výdělečné činnosti.
- **Pilotní program České spořitelny a.s.** je inovativním projektem – prvním svého druhu v ČR ze strany bankovního sektoru. Od 1. srpna 2011 umožňujeme v pilotním provozu sociálním podnikatelům a podnikům v ČR získat výhodný bankovní úvěr. Bude jej nabízet v rámci projektu Financování sociálních podniků (Social Enterprise Finance - SEF). O úvěr mohou žádat podniky, jejichž prvotní snahou je řešení sociálních problémů a které splňují principy sociálního podniku.
- **Nadační fond DALKIA** není speciálně zaměřen na projekty splňující znaky sociálního podniku, ale je drobným průběžným zdrojem financování zejména živnostníků a mikropodniků v některých případech využitelným i začínajícími sociálními podnikateli. Tento finanční nástroj lze využít pouze v regionech Karlovarského kraje, Moravskoslezského a Olomouckého kraje.

3.3 Sociální podnikání a vzdělávání

Zájem a poptávka po informacích a vzdělávání v oblasti sociálního podnikání je v ČR v počátku, zcela zde chybí ucelený vzdělávací systém v oblasti sociální ekonomiky a zejména sociálního podnikání z pohledu ekonomického, sociologického, psychologického, didaktického či pedagogického. Přestože se zvyšuje počet zájemců a zapojených subjektů v síti zastřešující sociální ekonomiku v ČR, tak stále je v celkové populaci malá osvěta a informovanost.

Prakticky ještě dosud neproběhla masivní informační kampaň prostřednictvím tisku, médií a dalších informačních nástrojů k oslovení široké populace.

Vzděláváním se v tomto materiálu rozumí vzdělávání, které určitou formou vysvětluje principy sociální ekonomiky. V tomto smyslu lze z analýzy současného stavu vzdělávání vyvodit, že v oblasti primárního školství, tj. základního vzdělávání jsou žáci o sociální ekonomice vzdělávání pouze minimálně. Pochopení podstaty a hodnot sociálního podnikání, vztahů a principů by pak mělo být předmětem výuky studentů na středních školách případně na vyšších odborných školách. V současné době se vzdělávání v této oblasti prakticky na úrovni nižšího i vyššího stupně sekundárního vzdělávání nevyskytuje. Těžištěm specifického vzdělávání je vysvětlení odlišného chápání a pořadí hodnot, než je u klasického „kapitálového“ podniku. Obor „sociální podnikání“ bude vždy vycházet ze standardních znalostí, kompetencí manažerských, podnikatelských a ekonomických – ovšem s jinými primárními hodnotami, využitím specifických nástrojů a dovedností mimo standardních manažerských forem práce. Z hlediska vzdělávání sociálních podnikatelů a manažerů sociálních firem by měl být důraz kladen nejen na základní principy řízení podniku, ale zejména na odlišnost firemní kultury a vnitřních a vnějších vztahů.

V rámci celoživotního vzdělávání se v současnosti nabídka vzdělávání pro sociální podnikatele soustředí zejména na začínající podnikatele. Důležitým nástrojem v rámci aktivní politiky zaměstnanosti jsou rekvalifikace, které jsou realizovány na základě platné legislativy dle Zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Problematika sociálního podnikání by se mohla objevit v rámci rekvalifikací v kurzech, které připravují na pracovní kariéru prostřednictvím základů podnikání a managementu malých a středních firem.

4 Závěr

Sociální ekonomika prostřednictvím sociálních podniků usiluje o sociální integraci znevýhodněných skupin obyvatelstva tím, že vytváří podmínky pro alespoň částečnou participaci na trhu práce. Integrace prostřednictvím práce umožňuje přirozené navazování sociálních vazeb a zároveň vede ke společenskému uplatnění. Sociální podnikání je podmožinou malého a středního podnikání. Jedná se o segment, který doposud není v České republice dostatečně rozvinut, přestože existuje celá řada potenciálních podnikatelských příležitostí. Problémem je nízká obeznanost s tímto konceptem na straně podnikatelských subjektů i nedostatečná podpora tohoto konceptu jako mechanismu umožňujícího naplnění cílů politiky zaměstnanosti a sociální integrace.

Přestože se již učinila řada kroků k publicitě konceptu sociální ekonomiky a sociálního podnikání, tak zejména na regionální úrovni chybí subjekty, které by informovaly o sociálním podnikání a pomáhaly již existujícím sociálním podnikatelům či napomáhaly vzniku nových sociálních firem. Sociální podnikání je s ohledem na svou trojí prospěšnost (sociální, ekonomická, environmentální) spíše problematika mezisektorového a meziresortního charakteru. Subjekty realizátorů sociálního podnikání, jejich nástroje a formy zasahují do mnoha sfér veřejného života a svou činností tak výrazně přispívají k řešení závažných sociálních a ekonomických problémů ve společnosti. Až čas ukáže, zda se sociální podnikání etabloje v české společnosti a jaké reálné ekonomické a sociální přínosy bude mít.

Literatura

- Bednářiková, D. (2012). *Příklady dobré praxe aneb sociální podnikání v České republice a zahraničí*. Praha: P3 – People, Planet, Profit. ISBN 978-80-260-4043-9.
- Bednářiková, D., & Francová, P. (2011). *Studie infrastruktury sociální ekonomiky v ČR*. Praha: Nová ekonomika. ISBN 978-80-260-0934-4.
- Dohnalová, M. & Průša, L. (2011). *Sociální ekonomika*. 1 vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN: 978-80-7357-573-1.
- Hunčová, M. (2007). *Sociální ekonomika a sociální podnik*. Ústí nad Labem: MINO. ISBN 978-80-7044-946-2.
- Hunčová, M. (2008). *Sociální ekonomika v Evropě a ve světě*. Vyšlo jako knihovnička projektu Podnikání v sociální ekonomice. Brno: Moravská expedice. ISBN 80-86511-31-6.
- Rekapitulace poskytovaných forem podpory sociálního podnikání v České republice* – výstup projektu OP LZZ, realizovaný Personálním a poradenským sociálním družstvem Brno.

Status of Social Enterprise in the Czech Republic

Vojtěch Beck

Abstract: *The aim of this paper is to present the phenomenon of social enterprise as a tool of the newly expanding innovative economic sector called social economy. Social economy sector is one of the pillars of social and economic cohesion, which is one of the objectives of economic and social policy of the European Union. The paper presents the broader concept of social enterprise, including basic assumptions and principles on which the social enterprise is based. Social entrepreneurship separates its business activities and market participation, employment issues, social cohesion and local development. At the local level promotes solidarity, social inclusion and social capital growth, with maximum respect for sustainable development. The paper contains a framework defining the infrastructure of the social economy and social entrepreneurship in the Czech Republic, is stated the position of social entrepreneurship in the educational system of the Czech Republic, is specified area and the issue of financing social enterprises in the Czech Republic.*

Key words: Social Enterprise · Social Economy · Social Cohesion · Public Sector

JEL Classification: H · J · O